

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2026

7

**Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi**

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik (O'zbekiston)

Suleymanov R.X. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Musayev N.U. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Urakov D.J. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Xolikulov A.B. – t.f.d., prof. (O'zbekiston)

Zuyev A.S. – t.f.d., prof. (Rossiya)

Jesus Gil Fuensanta. – t.f.d., prof. (Ispaniya)

K.Yildirim. – t.f.d., prof. (Turkiya)

Muxamedova D.G. – psix.f.d., prof. (O'zbekiston)

Safayev N.S. – psix.f.d., prof. (O'zbekiston)

Rasulov A.I. – psix.f.d., prof. (O'zbekiston)

Tashimova F.S. – psix.f.d., prof. (Qozog'iston)

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof. (O'zbekiston)

Nishanova O.Dj. – f.f.d., prof. (O'zbekiston)

To'xtayev X.P. – f.f.d., prof. (O'zbekiston)

Sobirova U.F. – sots.f.d., prof. (O'zbekiston)

Xudaykulov H.J. – ped.fan.d., prof. (O'zbekiston)

Miroslav Ballay – PhD, prof. (Slovakiya)

Shirinova R.X. – fil.f.d., professor. (O'zbekiston)

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Sadullayeva N.A. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Markov A.V. – fil.f.d., prof. (Rossiya)

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Abdurahmonova N.Z. – fil.f.d., prof. (O'zbekiston)

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., dots. (O'zbekiston)

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2026

MUNDARIJA

Tarix

Abduraxmonov M. Mustaqillik yillarida Navoiy viloyati bosma nashrlarini tarixiy manba sifatida o'rganish: ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy jarayonlar misolida	4
Дорошенко Т. Польская диаспора в Узбекистане в послевоенный период (1946-1990 гг.)	8
Qayumova F. 1930-1960-yillarda Farg'ona vodiysi bozorlaridagi yashirin savdo faoliyati haqida	11
Mamatova M. O'zbekistonda choy o'simligini yetishtirish tarixidan	14
Matxoliqov Q. Turizm tushunchasining shakllanishi: tarixiy va nazariy tahlil	17
Mirakbarov M. Geologiya sohasida kadrlar tayyorlash masalasi	20
Nigmatova S. 1991–2021-yillarda Namangan viloyatida nodavlat ta'lim muassasalari xususiy maktablar faoliyatining shakllanishi va rivojlanishi	23
Oralov D. Birinchi jahon urushi yillarida asirga olingan askarlarning Turkistonda qishloq xo'jaligidagi faoliyati	26
Saidova N. Temuriylar davri qo'lyozma manbalari: yaratilish an'analari va tarixiy ahamiyati	29
Safarov T. "Turkestanskiy sbornik" (Turkiston to'plami)ning tuzilishi tarixi va uning ahamiyati haqida	33
Xaydarov Z. Namanganda 1916-yil qo'zg'oloni: tarixiy tahlil va saboqlar	36
Elmuratov O. Turonning tog'-konchiligi tarixi: ayrim yozma manbalar tahlili (eng eski chog'lar – milodiy 8-yuzyilliklar boshi)	39

Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik

Abdumajidova H. Yangi O'zbekistonning Markaziy Osiyo integratsiyalashuv jarayonlari va ijtimoiy-siyosiy munosabatlar faollashuviga ta'siri	42
Abdunazarova O. Nutqiy kompetensiyani shakllantirishda zaruriy yondashuvlar, tamoyillar va vositalar	46
Abdusalomova S., Allayarova Z. Xorijiy til (ingliz tili)ni o'qitishda so'z boyligini oshirish ko'nikmalarini rivojlantirish va bu jarayonda zamonaviy yondashuvlarni tatbiq etish (film va seriallar misolida)	49
Azamxonov B. Qurilish muhandisligi yo'nalishi talabalarining axborot kompetentligini mixed reality texnologiyasi asosida rivojlantirishning pedagogik asoslari	52
Azgarova G. Tibbiyot talabalari kasbiy ko'nikmalarining shakllanishini statistik tahlil qilish	55
Azizkulov A. Boburiylar faoliyatini tatbiq etishda "Xumoyunnoma" asarining ilmiy ahamiyati	59
Aliyev J. Rossiyada axborot xavfsizligini ta'minlash tajribasi	62
Allayarova Z., Jalilova N. Chet tilini o'zlashtirish jarayonida madaniy moslashuvchanlikni rivojlantirish strategiyalari	65
Асадова Х., Азимов С. Интеграция теории поэтапного формирования умственных действий п.я. гальперина в корпоративное обучение специалистов нефтегазовой отрасли: методологический синтез	68
Atavullayev M. Ijtimoiy himoya va ma'naviy-madaniy taraqqiyot strategiyasi	71
Babajanov Y. O'ziga ishonchning notiqlik qobiliyatini rivojlantirishdagi roli	74
Bakirov T., Xakimov S. Xalqaro ilmiy anjumanlar va konferensiyalarda qatnashish orqali pedagogik malakani takomillashtirish usullari	77
G'apparov E. Ijtimoiy innovatsiyalar va boshqa sohalaridagi innovatsiyalar o'rtasidagi bog'liqlikning mohiyati	80
Dumarova G. Oilaviy zo'ravonlikka uchragan ayollarda ijtimoiy stigmaning psixologik xususiyatlari	83
Ibragimova G. The current state of the management personnel formation system in higher education	87
Ismoilova G., Muhammadjonov D. Sharq mutafakkirlari va xalq donishmandligi merosida sog'lom turmush tarzi haqidagi ilg'or pedagogik g'oyalar	90
Ischanov E. O'smir shaxsining rivojlanishida ijtimoiy muhitning roli	93
Kuliyeva M., Sharipova Sh. Smart texnologiyasi asosida ta'lim samaradorligini oshirish usullari	95
Kuchkarova O. O'smirlarning sog'lom ruhiyatini shakllantirishda kitobning o'rni	98
Qosimova G., Kalandarova D., Xojiyev Sh., Nasirova G. Bioreologiya va gemodinamikaning fizik modellari orqali klinik integratsiya asosida o'qitish	101
Mavlonova K., Avezova D. Esse yozish malakasini rivojlantirish: nazariya va amaliy yondashuv	104
Madraximov A. Sun'iy intellektdan foydalanishda ishonch, xavfsizlik va javobgarlik masalalar	108
Mamatov M. Yangi O'zbekiston zamonaviy yoshlarining ma'naviy qiyofasi va uni takomillashtirish tamoyillari	111
Mansurova M. Ijtimoiy boshqaruvda estetik qadriyatlarining o'rni	113
Maxmudova A., Qamariddinzoda F. Bioetikaning ilmiy maqomi: fanlararo yondashuv metodologiyasi	116
Muratova Sh. Bo'lajak tibbiyot xodimlarining bemorlar bilan ishlash jarayonida klinik tafakkurini rivojlantirishning psixologik mexanizmlari	119
Muxamedova F. Raqamli va interaktiv yondashuv asosida art-terapiya mashg'ulotlarini loyihalashning samarali usullari	122
Najmidinova G. Globallashtirish sharoitida turkiy madaniy integratsiyaning ijtimoiy-falsafiy asoslari	125
Nazarova N. Mentorlik munosabatlari samaradorligini belgilovchi psixologik va ijtimoiy omillar	128
Narmuratov I. «Методика преподавания художественной литературы в высшей школе в условиях цифровой образовательной среды: формирование интерпретационной компетенции и развитие критического мышления студентов»	131
Niyozov M. Talabalarda raqamli kompetensiyalarni rivojlantirish texnologiyalari	134
Normuradov M., Uzokova G., Xoliqulova S. Nanoelektronika kursi mazmunini fanga oid kompetensiya talablari asosida ishlab chiqish	137
Normurodova N. Talabalarni konstruktiv faoliyatga tayyorlashda uch o'lchamli grafik modellardan foydalanish	141
Ostonov J. Artificial intelligence in education: opportunities, challenges, and implications	144
Otamurodov G. Ta'limni axborotlashtirish sharoitida umumta'lim muassasalari rahbar kadrlar boshqaruv kompetentligini rivojlantirishning nazariy-metodik asoslari	147
Pulaxodjayeva S. Oila va jamiyat rivoji taraqqiyotida ma'naviy axloqiy tarbiyaning roli	151
Разикова Л. Влияние цифровых технологий на семейные отношения	154
Raxmonqulov R., Manshurov Sh., Abdug'aniyeva Y. Nazariy mexanika fani masalalarini yechishni o'rgatishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish	157
Rashidov A. Boshlang'ich sinf chapaqay o'quvchilariga neyropedagogik yondashuvga asoslangan raqamli yordam platformasini yaratish tajribasi	161
Rustamova S. Onkologik kasalliklarda bemorlar psixologiyasi	164

Sadritdinova D. Talabalarni web ilovalarni loyihalshga o'rgatishda kodsiz (no-code) onlayn platformalardan foydalanish.....	167
Saitkulova N. Bo'lajak o'qituvchilarda metakognitiv refleksiyaning rivojlantirishning pedagogik asoslari.....	170
Saydaxmedova G. Umumiy o'rta talim maktab o'quvchilarini jarayonga asoslangan yondashuv asosida yozuv ko'nikmasini rivojlantirish (5-6 sinflar misolida).....	173
Samanova Sh. Globallashuv jarayonlarining inson va tabiat munosabatlariga ta'siri.....	176
Tog'ayev I., Khamidova N., Zokirov O. Geoe-1 kosmik apparati va falsafa: kuzatish, makon va haqiqat muammolari.....	180
Tolipova O. Tarbiya jarayonida qadriyatlar asosida shaxsni shakllantirish texnologiyalari.....	182
Tursunova L. Tilab Mahmudovning falsafiy merosida milliy tafakkur elementlari (Miniatyura san'ati va "Oqar daryo oqaversin jimgina" asari misolida).....	185
O'rozov Sh. Amir Temur faoliyatida davlatchilik g'oyasi va amaliyoti birligi evolutsiyasi.....	188
Usmonov S. Axborotlashgan muhitda kiberxavfsizlik madaniyatini rivojlantirishning g'oyaviy-tarbiyaviy mexanizmlari.....	191
Farmanov S. Bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlashda zamonaviy ta'lim texnologiyalari imkoniyatlaridan foydalanish.....	194
Xalilova K. Oliy ta'limda raqamli transformatsiya jarayonining o'qituvchilardagi emotsional charchoqqa ta'siri.....	197
Xalmuratova J. Oliy ta'lim muassasalarida talabalarning kreativ potensialini rivojlantirish ta'limni modernizatsiyalashning fenomeni sifatida.....	200
Xudayberganov N. Talabalarda psixologik avtonomiya va addiktiv xulq-atvorning namoyon bo'lishida gender farqlar.....	203
Xushvaqova E. Психологические факторы, влияющие на формирование потребности в психологической помощи у лиц с инвалидностью.....	207
Hasanova X. Davlat fuqarolik xizmatchilarining ijtimoiy imidjini shakllantirishda ommaviy axborot vositalarining o'rni.....	210
Hosilova F. Oliy ta'limda talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatini tashkil etish metodologiyasini takomillashtirish.....	213
Sharipova Sh. Turizm madaniyati – madaniyatlararo mulqot vositasi.....	216
Elboyeva Sh., Allayarova Z. Key factors influencing the selection of learning resources in education.....	219
Ergashbayev Sh. Yoshlarning ma'naviy dunyoqarashini rivojlantirishda uzluksiz ta'limning ijtimoiy-falsafiy vazifalari.....	222
Eshtemirov A. Fizika ta'limida faoliyatli yondashuvning metodologik asoslari va tahlili.....	225
Yuldasheva M. Kreativ yondashuv va tanqidiy fikrlash integratsiyasi: zamonaviy pedagogik model va uning samaradorligi.....	228
Yunusova X. Ta'lim menejmentida gender yondashuvga oid muammolar tahlili va yechimlari.....	231
Yarmatova Sh. Konstruktivistik yondashuv asosida bo'lajak mutaxassislarini kasbiy faoliyatga tayyorlashning strukturaviy-funksional modeli (tikuv buyumlari texnologiyasi fanini o'qitish misolida).....	235

Filologiya

Abatbaeva N. Ornimonimlar orqali "go'zallik" tushunchasining simvolik interpretatsiyasi.....	238
Abdimurodov D., Halimova S. The role of leaderboards and rewards in shaping group interaction in esp classrooms.....	241
Abdurahmanova M. Kognitiv tilshunoslikda Freym va Gestalt tahlili.....	244
Allayarova Z., Elboyeva Sh. Analysis of existing learning resources in ESL teaching.....	248
Baisov A. Ingliz va o'zbek romanlarida falsafiy-psixologik va mifologik motivlar rivoji.....	250
Baymanov H. Nemis va o'zbek tillarida rang komponentga xos inson xarakteriga xos semali frazeologik birliklarning lingvokulturologik tahlili.....	253
Bektosheva R., Allayarova Z. The nature and features of english idioms.....	256
Bozorova O'. Ingliz va o'zbek tillarida ergashgan qo'shma gaplarning tuzilish modellari: izomorf va allomorf xususiyatlarning qiyosiy tahlili.....	258
Dushayeva U. Ispan tili frazeologiyasining lingvomadaniy va pragmatik xususiyatlari.....	261
Jo'raqulov S. XI–XV asrlarda yaratilgan qit'alarining xos xususiyatlari.....	264
Кутлимуратова Г. Структурно-синтаксические модели русских пословиц о труде.....	267
Qodirov Z. Tibbiyot terminologiyasining semantik tizimi hamda uni ontologik modellashtirishning asosiy tamoyillari.....	270
Matxolikova N. OAV matnlarida frazeologizmlarning tematik tavsifi.....	274
Musayeva N. Axborot pandemiyasi (infodemiya): global axborot muhitining ilmiy tahlili.....	276
Nazarbekova S. Hujjatli filmlarning o'ziga xosligi va xususiyatlari.....	279
Naimova D. Ingliz va o'zbek tillarida hurmat va ehtiromga oid til birliklarining derivatsion xususiyatlari.....	282
Normo'minov Sh. Dialektal shaxs konsepsiyasi va uning o'zbek lahjalaridagi talqini.....	285
Raximova S. Frazeologik birliklarning kontekstual semantikasi.....	289
Рахматиллоева Р. Эволюция лексико-семантического репертуара Чарльза Диккенса: от бытовой разговорности к философской абстракции.....	292
Рахматуллаева Б. Лингвокультурные функции экзотической лексики в репрезентации языковой картины мира (на примере романа «Зулейха открывает глаза»).....	295
Rustamova G. Zamonaviy o'zbek tilida so'z yasovchi qo'shimchalarning funksional xususiyatlari.....	298
Sailaubayeva G. The encoding of gender in english and karakalpak kinship terminology through proverbs.....	301
Salohiddinova M. Kinoya (ironiya) va sarkazm (istehzo) tushunchalarining lingvistik tabiati.....	305
Sobirov A., Saitova B. Andijon viloyati oronimlarining mavzuiy guruhlari.....	308
Sidiqov Q. The poetics of language-based phraseological units and their rendering in foreign translations.....	311
Fayzullayeva O. Ramzli va metaforik tashbehtar ifodasi.....	313
Xaydarova Sh. O'zbek tilidagi ijobiy istak birliklarida madaniy kodlarning ifodalanishi.....	316
Шадманова А. Паустовский и Чехов: сходство лирической прозы.....	319
Egamberdiyeva K. Zamonaviy o'zbek hikoyasida ayol ruhiyati evolyutsiyasi.....	322
Yunusova X. Невербальная коммуникация как средство репрезентации образа Амира Тимура в романе С.Бородина «Звезды над Самаркандом».....	325
Yusupova I. O'zbek tili raqamli leksikografiyasida omonimlarni o'qitishga asoslangan multimodal ta'lim modellari tadqiqi.....	328
Yaxshiboyev M. Etnolingvistika tilshunoslikning mustaqil sohasi sifatida.....	331